

AFM
per email nrgfo@afm.nl

Datum 14 september 2016
Referentie BR2554

Betreft: Consultatie AFM wijziging Nrgfo

Geachte heer/mevrouw,

Graag maakt de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie van het Concept-Besluit, houdende wijziging van de Nadere regeling gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft in verband met regels met betrekking tot de bescherming van de rechten, financiële instrumenten of gelden van de cliënt.

De aanpassing van de Nadere regeling gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Nrgfo) houdt een aanpassing van de voorwaarden voor beleggersgiro's en bewaarinstellingen in.

De NVB is verheugd dat de AFM naar aanleiding van de consultatie eerder dit jaar over hetzelfde onderwerp tot de conclusie is gekomen dat er bestaansrecht is voor bewaring door een beleggingsonderneming via een aparte rechtspersoon, een bewaarinstelling en of een beleggersgiro.

Wij hebben in de bijlage onze opmerkingen bij de nu voorgelegde tekst van de Nrgfo opgenomen.

Wij zijn graag bereid deze opmerkingen mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Eelco Dubbeling
Directeur

Bijlage

Algemeen

De AFM wil de naam beleggersgiro wijzigingen in bewaarinstantie. Wij vinden het onwenselijk dat in de Nrgfo niet langer over beleggersgiro's wordt gesproken, maar de algemene term bewaarinstantie wordt gebruikt. Het schrappen van de term beleggersgiro in de Nrgfo doet geen recht aan de beleggersgiro welke term immers een algemeen aanvaard en erkend begrip is in de Nederlandse financiële markt, die ook vanwege de andere functies dan alleen het bewaren in het kader van vermogensscheiding in de praktijk gebruikt zal blijven worden. De NVB zou daarom graag zien dat de term beleggersgiro in de Nrgfo gebruikt blijft worden.

In het verlengde daarvan is het soms ook onduidelijk hoe bepalingen over bewaarinstanties moeten worden gelezen die ook betrekking hebben op beleggersgiro's, waar cliënten door middel van een rekening vorderingen verkrijgen luidende in financiële instrumenten, maar waarin de daarbij behorende termen, zoals vorderingsrechten niet meer terugkomen.

Ook het samenvoegen in één artikel (artikel 7:17) van bepalingen die betrekking hebben op de verschillende typen beleggingsdiensten, die in de huidige Nrgfo in aparte artikelen zijn geregeld (artikel 7:15 en 7:16), werkt onnodig verwarrend.

Artikelsgewijs commentaar

Artikel 7:14

In artikel 7:14 wordt het zinsdeel "een door de Nederlandsche Bank verleende vergunning heeft of voor de uitoefening van het bedrijf van financiële instelling een door de Nederlandsche Bank verleende verklaring van ondertoezichtstelling heeft" vervangen door: "een door de Europese Centrale Bank of een door de Nederlandsche Bank verleende vergunning heeft, of voor de uitoefening van het bedrijf van financiële instelling een door de Nederlandsche Bank verleende verklaring van ondertoezichtstelling heeft".

Het is de vraag of in artikel 7:14 nog langer naar DNB als vergunningverlenende instantie kan worden verwezen nu de ECB formeel alle vergunningen verleent. Dit vloeit voort uit artikel 4, eerste lid, onderdeel a van de SSM Framework Regulation van 15 oktober 2013 (1024/2013).¹

Artikel 7:17

Dit artikel lijkt alleen te slaan op beleggingsondernemingen niet zijnde banken. Als dit zo is, dient dit in het artikel bepaald te worden.

Artikel 7:17, eerste lid, onder b

Onderdeel b lijkt door de verwijzing naar artikel 7:15 alleen te slaan op de beleggingsdienst 'ontvangen en doorgeven van orders van cliënten' (onderdeel a van de definitie van verlenen van beleggingsdiensten in artikel 1:1 van de Wft of vermogensbeheerder als bedoeld in onderdeel a van de definitie van vermogensbeheerder in artikel 7:1? Waarom geldt het niet ook voor brokers (onderdeel b definitie verlenen van een beleggingsdienst) en overige vermogensbeheerders (onderdeel c definitie verlenen van een beleggingsdienst) (overeenkomstig artikel 7:16), terwijl de aanhef van artikel 7:17, eerste lid dat wel suggereert?

¹ Artikel 4

Aan de ECB opgedragen taken:

1. Binnen het kader van artikel 6 heeft de ECB overeenkomstig lid 3 van dit artikel de exclusieve bevoegdheid om met het oog op het prudentieel toezicht ten aanzien van alle in de deelnemende lidstaten gevestigde kredietinstellingen de volgende taken uit te voeren:

a) vergunningen aan kredietinstellingen verlenen en die vergunningen intrekken, volgens artikel 14;

Wij begrijpen het doel en de strekking van het toegevoegde alternatief 'uitsluitend indien het gelden ter uitvoering van een transactie in financiële instrumenten betreft in een bewaarinstantie' niet. Het eerste gedeelte van onderdeel b ziet op de voorwaarde dat gelden die een cliënt toebehoren moeten worden aangehouden op een of meer rekeningen ten name van cliënt bij een bank. Het is voor het toegevoegde alternatief onduidelijk op welke naam de geldrekening ter uitvoering van een transactie in financiële instrumenten in een bewaarinstantie zou moeten staan. Is dit op naam van de cliënt of op naam van de bewaarinstantie? Indien de rekening op naam van de bewaarinstantie zou moeten komen te staan, dan lijkt dit punt te zien op een hele andere voorwaarde. Namelijk de voorwaarde waarbij de beleggingsonderneming / bewaarinstantie rechtstreeks betrokken is bij de uitvoering van transacties. De beleggingsonderneming / bewaarinstantie kan uit hoofde hiervan in een debiteuren- dan wel crediteurenpositie ten opzichte van haar cliënten geraken, zowel ten aanzien van gelden als van financiële instrumenten. De voor rekening van de cliënt verrichte transacties lopen immers via de rekeningen van de beleggingsonderneming / bewaarinstantie. De bijbehorende voorwaarde is dan ook dat de creditering of debitering van de rekening in financiële instrumenten van de cliënt uitsluitend geschiedt tegen gelijktijdige debitering of creditering van het ingevolge de nota te ontvangen of verschuldigde bedrag op de daarvoor bestemde geldrekening van de cliënt. In dit kader verwijzen wij ook naar artikel 7:17, tweede lid, onder g, waar reeds een bepaling is opgenomen over geldrekeningen op naam van de bewaarinstantie bij een bank. Daarnaast is niet duidelijk of het toegevoegde alternatief voldoende rekening houdt met het huidige beleid van DNB om geen ontheffing te verlenen aan beleggersgiro's van het verbod op het aantrekken van opvorderbare gelden. Er is bijvoorbeeld geen sprake van opvorderbare gelden in het geval van een vooruitbetaling op een concrete kooptransactie of een concrete opdracht tot doorbetaling, zolang de band met de concrete transactie of opdracht bestaat.

Artikel 7:17, tweede lid, onder a en artikel 7:18, tweede lid onder a

In het eerste lid onder a wordt voorgeschreven dat bij een bewaarinstantie met een andere rechtsvorm dan de stichting, alle aandelen in handen zijn van een stichting, die tevens optreedt als enig bestuurder van de bewaarinstantie. Onduidelijk is waarom de al lang bestaande en door de toezichthouder erkende praktijk bij bewaarbedrijven die een andere rechtsvorm dan de stichting hebben, zoals een naamloze vennootschap, waarbij de onafhankelijkheid gewaarborgd wordt door het eigen onafhankelijke bestuur van het bewaarbedrijf niet meer aan de eisen zou voldoen. Met de voorgestelde bepaling lijkt de AFM onnodige vennootschappelijke wijzigingen op te leggen, die ook in de paragraaf over gevolgen voor het bedrijfsleven niet voorzien lijken.

Artikel 7:17, tweede lid, onder c

Na 'werkzaam zijn' is het woord 'bij' weggefallen.

Artikel 7:17, tweede lid, onder d en artikel 7:18, tweede lid onder d

In het huidige artikel 7:17 onder d, worden gesproken over het door een beleggersgiro beheren van de rekeningen van cliënten. Dit komt niet meer in die bewoordingen terug in het voorgestelde artikel 7:17, tweede lid, onder d respectievelijk artikel 7:18, tweede lid onder d. Dit roept de vraag op hoe het beheren van die rekeningen door – in de nieuwe terminologie - bewaarinstanties gezien moet worden. Door middel van deze rekeningen kunnen transacties in financiële instrumenten worden bewerkstelligd. De aanbieder van een dergelijke rekening belegt voor rekening en risico van beleggers in door de belegger aangewezen effecten. De belegger heeft dan wel krijgt een vorderingsrecht op de bewaarinstantie luidende in financiële instrumenten. Het voorstel van de AFM om de bepalingen voor bewaarinstantie en beleggersgiro in elkaar te schuiven, leidt hier tot onduidelijkheid.

Artikel 7:17, tweede lid, onder f

Dit is de enige verwijzing in de consultatie naar de rekeningen waarmee klanten vorderingen verkrijgen luidende in effecten, waarbij door middel van deze rekeningen transacties in financiële instrumenten kunnen worden bewerkstelligd. Graag zien we dat verduidelijkt wordt hoe dit zich verhoudt tot de andere bepalingen waar dit niet meer het geval is. Daarnaast veronderstellen wij dat

deze bepaling niet van toepassing is op een bewaarinstelling niet zijnde een beleggersgiro. In een dergelijke situaties houdt de cliënt normaal gesproken een rekening in financiële instrumenten aan bij een bank, die op haar beurt voor een aantal financiële instrumenten de bewaring heeft uitbesteed aan een bewaarinstelling, en niet bij een bewaarinstelling. Het voorstel van de AFM om de bepalingen voor bewaarinstelling en beleggersgiro in elkaar te schuiven, leidt hier tot onduidelijkheid.

Artikel 7:17, tweede lid, onder g

De verwijzing naar onderdeel e lijkt een verwijzing naar onderdeel d te moeten zijn.

Artikel 7:17, tweede lid, onder h

In deze bepaling wordt gesproken over 'rechten'. In het geval van een beleggersgiro heeft dan wel krijgt de belegger een vorderingsrecht op de bewaarinstelling luidende in financiële instrumenten. Graag zien we dat in de toelichting verduidelijkt dat onder het begrip rechten ook vorderingsrechten verstaan moeten worden. Het voorstel van de AFM om de bepalingen voor bewaarinstelling en beleggersgiro in elkaar te schuiven, leidt hier tot onduidelijkheid.

Artikel 7:17, tweede lid, onder k en artikel 7:18, tweede lid onder i

In deze bepalingen wordt voorgeschreven dat de bewaarinstelling in de risicobeoordelings-, meet- en controleprocedures van de beleggingsonderneming wordt betrokken. De gebruikte terminologie roept de vraag op hoe deze zich verhoudt tot de in de Wft gebruikelijke terminologie van een integere en beheerste bedrijfsvoering. Wat wordt in onderdeel k respectievelijk i precies bedoeld? Heeft het alleen betrekking op de interne controle of ook op de externe accountantscontrole? En hoe verhoudt deze bepaling zich tot de in onderdeel l respectievelijk j voorgeschreven (externe) accountantsverklaring?

Artikel 7:18

In dit artikel lijken geen regels te worden gesteld aan de bewaarinstelling in het geval van het beheren van de rekeningen om vorderingen luidende in financiële instrumenten te verkrijgen, waarbij door middel van deze rekeningen transacties in financiële instrumenten kunnen worden bewerkstelligd. De belegger heeft dan wel krijgt in dat geval een vorderingsrecht op de bewaarinstelling luidende in financiële instrumenten.

Artikel 7:18, eerste lid, onder c

Aangezien het in dit artikel een bank betreft en er dus geen sprake zal zijn van een tripartiete overeenkomst begrijpen wij niet waarom onderdeel c is toegevoegd.

Artikel 7:18, tweede lid, aanhef

De verwijzing naar het eerste lid lijkt een verwijzing naar het eerste lid, onderdeel a te moeten zijn.